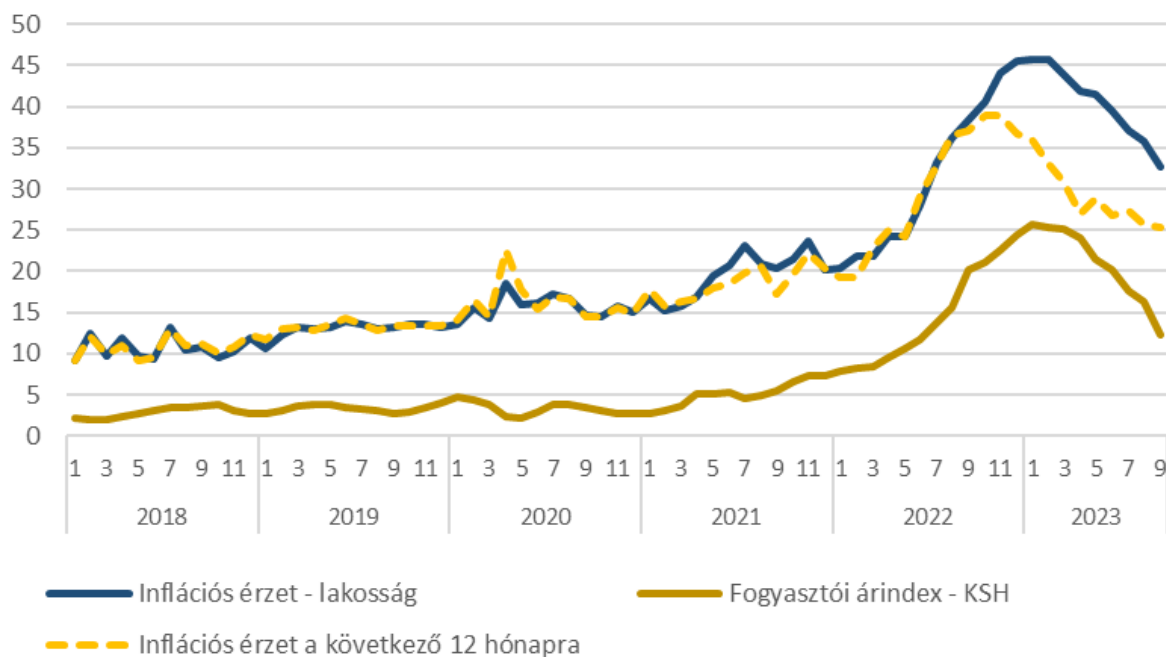

Csökken, de továbbra is nagyon magas a lakosság inflációs érzete

A hivatalos inflációs adat szerint a fogyasztói árak szeptemberben 12,2%-kal emelkedtek az előző év azonos időszakához képest. Ehhez képest, a GKI ezer háztartás körében végzett reprezentatív felmérése szerint a lakosság 32,8%-os áremelkedést érzékelt. Igaz, ez utóbbi adat nem tényeken (pl. ár felírás, kérdőív stb.), hanem érzékelésen alapszik (melyeknél a saját tapasztalatokat erősen torzíthatják a különféle formális és informális csatornákon kapott információk). Az érzékelt és a hivatalos infláció trendjében együtt mozog ugyan, azonban az elmúlt néhány év mérései azt mutatják, hogy a hivatalos fogyasztói árindex emelkedésével egyidejűleg tágul az érzékelt és a hivatalos adat közti rés. 2020-ban, amikor az inflációra vonatkozó maastrichti konvergenciakritérium teljesült, havi átlagban 12,3 százalékponttal volt magasabb a lakosság által érzékelt, mint a hivatalos infláció. 2021-ben e különbség átlagosan 14,4, 2022-ben 17,1, 2023 első kilenc hónapjában 19,5 százalékponttal emelkedett.

A hivatalos statisztikában megjelenő és a lakosság által érzékelt infláció alakulása, 2018-2023
 (százalék, az előző év azonos hónapjához viszonyítva)

Forrás: KSH, GKI

Az érzékelt inflációnak tolvagyűrűzű hatása van a gazdaság egészére. Ha az emberek a hivatalosnál (mely önmagában is magas) jóval magasabb áremelkedést érzékelnek, akkor arra reagálni próbálnak: nagyobb fizetést/nyugdíjat/szociális juttatást akarnak, hogy a vásárlóerejük ne csökkenjen, illetve nagyobb hozamot várnak el a befektetéseikért. Az előbbi

esetben az infláció követő, azt kissé meghaladó nettó kereset emelkedést (14% 2023 első nyolc hónapjában) is kevésnek érzik (mivel a reálkeresetük még ezzel együtt is csökkent), az előbbi pedig kihatással lehet a bankbetéti és az állampapír piacra is (az adott hozamok mellett csökken/stagnál a befektetési volumen). Ráadásul, ha a mért árindex és a valós árindex erősen eltér egymástól, akkor minden reál mutató sokkal jobbnak látszik (reálnyugdíj, reálfogyasztás, reálkereset, végső soron a reál GDP is), mint amilyen a valóságban.

A GKI az Európai Bizottság számára végzett reprezentatív felmérésében havi rendszerességgel felméri a lakosság körében a következő 12 hónapra várt fogyasztói áremelkedést is. 2023 szeptemberében 25,3%-ot várt a lakosság a következő egy évre, mely alacsonyabb, mint az előző 12 hónapra érzékelt pénzromlási ütem.

GKI GAZDASÁGKUTATÓ ZRT.

1056 Budapest, Váci utca 84. fszt.2. Telefon: +36-30-014-7848
E-mail: gki@gki.hu

További információk:

Udvardi Attila, udvardi.attila@gki.hu +36-20-941-4305
Molnár László, molnar.laszlo@gki.hu, +36-30-577-0832